

PI 966/19

CIO MAGUL

Articuli nepublicați se ard. — Prețul abonamentului pe an opt lei. — Pentru studenți, meseriași și țărani, prețul jumătate. — Anunțurile pe a patra pagină, de ce ban rëndul. — Scrisorile nefrancate se refușă.

ADMINISTRATIA PROVISORIU LA TIPOGRAFIA DIARULUL.

GENERALUL DAVILA

BCU Central Library Cluj

București, 28 august.

Conduita guvernului față cu turburările dela Brăila, cari de cât-va timp se c'am țin lanț, arată cât de neîntemeiate și calomnioase sunt în sinuările acelor diare cari pretind că el ar voi să pescuiască în apă turbure.

Nu numai că este departe d'a merita o asemenea imputare, dar și învederează că, pentru zelul ce are de mântinerea ordinii publice și pentru respectul datorit libertății d'a și manifesta ideile și simțimintele oricui, este gata a renunța și la datoria d'a trata p'același picior de egalitate drepturile partidului său.

Faptele vorbesc de sine.

Iecă ce ne spune în această privință *Voința Națională*:

În urma scandalurilor întâmplate la Brăila cu ocazia alegerilor județene, d. I. Câmpinenu, ca ministru ad interim la interne, luase o măsură foarte înțeleptă. D-sa chemase telegrafic la București atât pe prefectul județului cât și pe primarul orașului, adică pe cei doi capi ai administrației locale, cari erau acușați că voiesc să se ingereze în alegeri. Acastă chemare avea de scop a lisa alegătorilor cea mai deplină libertate și a feri alegerilor ce se fac în Brăila de orice bănuială de influență din partea depositeților puterii publice.

D-nul Fleva a răspuns că este bolnav și nu poate veni. D-sa a trimis însă în același timp demisia sa din postul de prefect, și suntem informați că această demisie a fost primită. Cât despre d. Câmpiniu, primarul urbei, d-sa a răspuns ministrului că nu voiesce a veni în București și a preferat să rămână la Brăila, pentru a continua în calitate sa de primar acțiunea politică ce începuse. În urma acestui refus categoric, aflăm că d. ministru interimar a revocat pe d. Câmpiniu din funcția de primar.

Cu modul acesta, de și cam târziu, alegătorii vor putea, cel puțin de acum înainte, să își exercite dreptul lor cetățenesc fără nici o influență și fără nici o presiune din partea nimănui.

Vom reveni mai pe larg asupra acestor fapte și vom arăta modul nostru de vedere.

Cronica zilei

Reîntorcerea miniștrilor. La sfârșitul acestei luni mai toți miniștrii vor fi întorși la posturile lor.

* * *

O scire gravă. Piața Iașilor este ameintată de două mari falimente frauduloase de mai mult d'un milion fiecare. Este vorba de doi evrei, unul neguțător de stofe și cel-alt bancher, — dar uniți între dânsii cu relații foarte strânse.

* * *

Intâlnirea împăraților. — *Pester Lloyd* primesce pe o cale indirectă detaliile următoare în privința întravederei împăraților. Împăratul Alexandru sosese la Varșovia duminică sau luni, însoțit de împărătesa, de moștenitorul tronului și de prințesa Xenia. Linia Vilna-Varșovia este ocupată militaresc, de aceea este probabil că călătoria se va face pe dânsa. Familia imperială va sta trei zile la Varșovia, stradele și casele vor fi iluminate și decorate în tot timpul, însă numai cu drapelul rusesc. În prima zi vor fi dimineta o mare recepție la curte, sera un bal. A doua zi se va ține o revistă militară la care numai invitații vor putea asista ca privitori. În ziua a patra familia imperială se transportă la Schiernevic, unde va fi întravederea celor trei împărați, la 15 sau 16 septembrie. Împăratul Francisc Iosef pleacă din Viena la 14 septembrie.

Sciri Telegrafice

Fu-Ceu, 8 septembrie. — Corespondentul ziarului *Times* telegrafiază din acest oraș ziarului său că autoritățile chinezești au notificat declarația de război și încurajarea Voosungulni, și că Shanghai s'a declarat port neutru.

Londra, 8 septembrie. — *Daily Telegraph* a primit o telegramă din Alexandria, care ține că în acel oraș, s'a răspândit vorba cum că Englitera

ar avea de gând, să revisuiască decisiile luate de comisia însărcinată cu fixarea cifrei indemnizațiilor datorite din cauza bombardării Alexandriei.

Viena, 8 septembrie. — Împăratul și Împărătesa Rusiei au sosit aci. Populația a primit pe Maiestățile Lor cu entuziasm.

Viena, 8 septembrie. — Eri după ameză s'a dat o masă de 40 talere la împăratul. Regele Serbiei a asistat de asemenea la această masă. Măne, marți, la 6 ore dimineața, împăratul Francisc-Iosif și regele Milan vor pleca la Durnkrut ca să asiste la marele manevre.

Roma, 8 septembrie. — Se asigura că consiliul sanitar, într'o întrunire ce a ținut-o ieri, a decis d'a suprima carantinele stabilite pe fruntariile Elveției și Austriei.

Veneția, 8 septembrie. — Familia regală a plecat de aici. Populația, aflând că regele pleacă la Neapole, a făcut o manifestație imponentă în favoarea Maiestăților lor.

Prințul Amedeu însoțesce pe regele Humbert la Neapol.

Generalul Davila

Doctorul Davila a încetat din viață. Mortea lui este un doliu pentru țară.

Numele doctorului Carol Anton Davila este cunoscut de toți românii pentru eminentele servicii făcute țerei lor.

El s'a născut la 20 aprilie 1828, în Parma (Italia).

Studiile liceale le-a făcut în Lioges. A luat bacalauriatul la facultatea din Rennes. Fu elev al școlii de Medicină din Angers, — apoi preparator de Himie, prosector de Anatomie, intern al spitalelor, cap de clinică prin concurs și în urmă doctor în Medicină de la facultatea din Paris.

Doctorul Davila a venit în România le anul 1853 martie 13 trimis în misiune din partea guvernului Frances, după speciala cerere a guvernului Român reprezentat atunci de Prințul B. D. Știrbei.

Misia sa a fost prelungită în mai multe rânduri, iar în timpul Domniei Prințului Alexandru Cuza a rămas funcționar român înecând de a face parte din misia franceză.

Cu ofișul No. 455 de la 6 martie 1856 fu numit director al școlii de medicină și farmacie, școla fiind fondată în 4 decembrie 1855.

Prin decretul No. 48 din 31 decembrie 1854, Prințul Știrbei l-a esprimat mulțumirea sa pentru fondarea muzeului de anatomie și chirurgie.

Cu decretul No. 977 din 22 iunie 1856 fu numit profesor de clinica chirurgicală și bandagie,—iar cu adresa Eforiei Școlilor No. 651 din 21 martie 1858 profesor de chimie,—cu decretul No. 1129 din 3 august 1867 profesor de chimie medicală. La 1869 fu numit profesor la facultatea de medicină din București pentru cursurile de fizică și chimie.

În anul 1866, Camera și Senatul l-a votat, din propria inițiativă a unui număr de peste 50 deputați, titlul de cetățean român cu dreptul naturalizării celei mari ca recompensă națională pentru eminentele servicii făcute țării.

Raportorul Comisiei delegaților Adunării Legislative a fost d-nul V. Boerescu, iar unul din membrii acelei comisii, general Chr. Tell.

Căsătorit pentru prima dată în 1860 cu fiica doctorului Marsille, avu nenorocirea să rămână văduv, și se căsătorii mai târziu cu d-ra Anița Răcoviță, nepoata Goleștilor, dela care avu patru copii.

După mărtea primei soții, generalul Davila adună în propria sa casă 40 orfane și luă inițiativa pentru executarea testamentului Mitropolitului Filaret. Ast fel organizează institutul filantropic a cărei primă pără fu pusă de Dómna Elena Cuza și care, sub înaltul patronaj al grațioasei regine Elisaveta, deveni institutul model de care românii se pot mândri cu drept cuvânt.

În 1870, în timpul războiului franco-prusian, d. Davila propuse să se organizeze două ambulanțe române, una pentru Franța și una pentru Germania, dar ne obținând autorizația guvernului conservator, plecă ca voluntar și se înrolă în serviciul Crucei-Roșii.

El asistă la bătăliile dela Saint-Privat. Arestat ca suspect la cuartierul general al prințului Frideric Carol, la Domcourt, în esersițiul funcțiilor sale, refuză să rămăe prizonier pe cuvânt și fugi noaptea la Etain, intrând în liniile franceze prin Verdun, și asistă la cele mai multe lupte.

După patru luni de devotament și osteneți, cade bolnav și, după douăsprezece zile de suferințe într'un ospel din Neunkirchen, se întorse în țară. În 1874 avu nenorocirea să pără pe mult iubita sa soție.

Cu totă durerea sa, generalul Davila nu și perdu curajul și și urmă lucrările. În 1877 făcu mari servicii în capul ambulanțelor române din Bulgaria. După căderea Plevnei, fu atins de un antrax, care necesită o gravă operație, și cu toate că rănile nu se vindecase încă, plecă la Vidin, unde rămase până în aprilie. În timpul acestei campanii dăte probe de o abnegare, un devotament și un curaj mai presus de toate laudele. În toate luptele, activul general se vedea în avant-posturi. La luarea Plevnei, Regele Carol termina telegrama adresată Majestății Săle Regine: *Davila este pretutindeni unde am trebuință de densus.*

Prin mărtea doctorului Davila, România suferă o pierdere nereparabilă.

Corpul sanitar este în doliu, căci el a perdu pe organizatorul său.

PROGRAMA

IN MORMENTĂREI

Generalului DAVILA

I

Mărți la ora 2 după amiază precis va începe serviciul funebru, la Capela Elisabeta a Asilului Elena Dómna.

II

Cortegiul va porni de la Capelă în ordinea următoare:

- 1). Un pluton de jandarmi călări.
- 2). Școlile publice de băeți primare, secundare și speciale.
- 3). Elevele Asilului Elena Dómna.
- 4). Corul ceremonial.

- 5). Musica militară.
- 6). Clerul.
- 7). Decorațiile purtate pe perne.
- 8). Carul funebru.
- 9). Familia.
- 10). Diferitele delegații, corpul profesoral, corpul medical, presa și studenții universitari.
- 11). A doa musică militară.
- 12). Trăsura familiei.
- 13). Trăsura regală.
- 14). Armata cu onorurile militare de general de divisiune.
- 15). Trăsuri particulare.

III

Cordonelul carului funebru vor fi ținute de reprezentantul guvernului, de Rectorul Universității, de decanul facultății de medicină, un reprezentant al Eforiei spitalelor civile și de doi oficeri superiori ai armatei.

IV

Cortegiul funebru plecând de la Capela Elisaveta a Asilului, va străbate șoseua Dêlului Spirei coborînd pe la noa școlă militară (strada Isvorului), trece podul gârlei la Mihăi-Vodă, urcă strada Lipscani, strada Colței, Bulevardul, calea Victoriei, coboră piața teatrului și prin strada Știrbei-Vodă merge la Cavoul familiei la Cotroceni.

V

În tot mersul său cortegiul funebru va fi îngrădit în dreapta și stînga dela prima musică (Nr. 5) și până în capul colonei armate Nr. 14), prin două șiruri de soldați.

VI

Discursuri se vor rosti la Capellă, înaintea Palatului Universității, precum și la mormânt, în ordinea care se va regula de Ministerul Instrucției Publice.

Sciri oficiale

D. Mihail Negulescu, inspectorul serviciurilor administrative, este autorizat cu gerarea afacerilor prefecturii județului Brăila, până la numirea unui titular în locul d-lui C. Fleva, acărui demisie este acceptată.

D. R. S. Campiniu s'a revocat din funcția de primar al comunei urbane Brăila.

IMPUȘCAREA LUI PANTAZESCU și COMORA COZIA

Impușcarea lui Pantazescu vestitul fur al clocței cu puț de aur, închis în penitenciarul Cozia rămăsese învelită în mister. Iecă nisce amărute relative la impușcarea acestui nenorocit, culese din isvor autentic.

În anul trecut, d-nul I. Orăscu, actualul director al penitenciarului, găsesse de cuviință să dărâme un zid vechi pentru deschiderea unei comunicații în interiorul arestului; patru arestanți armați cu târnăcope se și pun pe lucru.

După mai multe lovituri, cade din crăpăturile zidului nisce obiecte de argint, tavă, linguri, cesci și alte vase de formă antică; arestanții surprinși stau din lucru și vestesc pe director, care venind îndată, strânge obiectele și ordonă a se urma dărâmarea zidului în asistența sa. Zidul cade și lasă a se vedea între ruine o ladă bine închisă și legată cu cercuri de fer. D. Orăscu nu perde timp, ci îndată cu ajutorul celor patru arestanți transportă lada împreună cu cele alte obiecte la locuința sa.

Trei din condamnații se înapoiază la lucru, iar cel d'al patrulea care era condamnat pe viață îl opresce directorul și tocmai după două sau trei ore vine lângă dânsi, însă beat topit spunându-le că în ladă s'a găsit o mulțime nenumărată de bani de aur și că d. director are să cêră grațierea lui.

În adevăr d-na Orăscu, soția directorului, plăcă la București chiar a două și după zece zile vine grațierea condamnatului pe viață.

După cât va timp se mai liberă încă unul a cărui osândă se împlinise; cel d'al treilea se transferă la un alt penitenciar. Dar în escortarea lui prin Râmnic, cere să fie dus înaintea procurorului local, având să-i predea o reclamație din partea unor arestați; procurorul vine la casarma călărașilor, unde era condamnatul și primesce reelamația, care nu era alt de cât o denunțare în formă despre găsirea lădeii cu bani și argintăriei.

Procurorul ca să se potă pune în curentul afacerii s'a adresat îndată

către colegii săi din Vlașca și Muscel, unde și-au domiciliul cei doi foști condamnați, pentru culegere de informații asupra celor denunțate.

În fine, d. Orăscu aflând despre acestea o bagă pe mâncă, cercetază în penitenciar și ajunge să se facredințeze că acei cari au denunțat au fost îndemnați de către Pantazescu, care le și scrisese denunțarea. D. director se supără, se face foc.

Duminecă 19 ale curentei, după ameză, pe când Pantazescu cu sentinela după dânsul se preumbla pe marginea Oltului, alegând petri cu care și ascuțea instrumentele care-i serviau la strungărie, se pomenesce cu soldatul de la spate că-i strigă: *Stai!* Pantazescu surprins, se întorce către el și mai înainte d'a putea dice un cuvânt, o impușcătură resună și cade la pământ, lovit în pânțec.

Pantazescu, care mai avea câte-va luni de închisoare, se consacrase muncii. Tot-d'auna vizitatorii îl aflau lucrând cu strunga, diferite obiecte, de lemn, între cari nisce bastoane de totă frumusețea. În anul 1882 la Esposiția județului a fost premiat cu medalia de aur pentru sculptură în lemn, și un d. Fălcoianu a cumpărat o vioră lucrată cu atâta artă în cât a excitat admirația tuturilor.

Medicul a declarat că Pantazescu a murit asasinat, pentru că un om când fuge, primește glonțul în spate, iar nu în față.

Deja circula șgomotul că directorul este dat judecăți.

Din moliftele podgoriei

Mântuiesce, Dâmnice Odobescii
Și blagoslovesce Nicorescii!

Biruință Cotnarilor
Asupra cărciumarilor,
Și cu cotul.

Păzesce tot norodul!

D. Baican.

Doctorul amoresat

Domnișora: — La ce mai servă
cuvintele, doctore? Simțimintele fe-

meilor se pot deduce din privire În ochi stă inimă.

Doctorul: — Vă încelați, domnișora; inima este în antecavitatea popului între a 4-a și a 6-a costă.

DRACII POETICE

Bietul Eminescu, în poema lui din urmă *Lucăferul*, ne dă aceste precepte erotice, pe cari le reproducem pentru instrucția tinerimei de ambeia secse:

Dacă nu scii, 'ți-ai arăta
Din bob în bob amorul,
Ci numai nu te mânâia,
Ci stai cu binișorul;

Cum vânătoru 'ntinde 'u crâng
La păserele lațul,
Când 'ți-oiu 'ntinde brațul stă,
Să mă coprinđi cu brațul.
Și ochii tēi nemișcători
Sub ochii mei iēmăe;
De te înalț de subsiori,
Te 'nalță din cîlcăe;

Când fața mea se plêc 'n jos,
În sus rămăi cu fața,
Să ne privim nesățios
Și dulce totă viața;

Și ca să 'ți fie pe deplin
Iubirea cunoscută,
Când sărutându te mă 'nelin,
Tu iarăși mă sărută.

PORCĂRIE

Doi redactori, unul guvernamental și altul oposant se întâlnesc pe trotuar și încep a glumi despre depozitele d-lui Damé.

— Scii tu, — întrebă guvernamentalul, — să tai vântul în doi părți d'o potrivă?

— Deu, nu! — respunse oposantul.

— Cu toate acestea foarte ușor mai cu sémă pentru tine, care ești năsoș. N'ai de cât să veri nasul tēu în Cucu când dă câte una... și vântul va intra d'o potrivă în fie care nară.